

Impozitul pe profit efectiv – 15% pentru grupurile multinaționale și naționale mari

Autor: Alina Moldovan, Managing Partner la Firon Bar-Nir

În efortul de a se asigura că profiturile întreprinderilor multinaționale sunt impozitate acolo unde se desfășoară activități economice generatoare de profit și unde se creează valoare și de a pune capăt practicilor fiscale ale întreprinderilor multinaționale care le permit să transfere profiturile către jurisdicții în care acestea sunt supuse unei impozitări zero sau foarte scăzute, dar și de a evita efectele negative asupra întreprinderilor multinaționale mai mici de pe piața internă, UE a adoptat în 2022 Directiva nr. 2523/2022 privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor de întreprinderi multinaționale și a grupurilor naționale de mari dimensiuni în Uniune. Prin urmare, în vederea alinierii la reglementările europene, Senatul României a adoptat marți, 5 decembrie 2023, proiectul de lege privind impozitul minim global de 15%, care ar urma să fie plătit de grupurile multinaționale și naționale mari începând cu anul 2024. Proiectul a fost deja publicat în Monitorul Oficial, astfel încât să producă efecte începând cu 1 ianuarie 2024 (termenul obligatoriu de transpunere era finalul anului curent).

Astfel **impozitul pe profit efectiv, de minim 15%**, se va aplica entităților constitutive cu sediul în România, membre ale unui grup de întreprinderi multinaționale sau ale unui grup național de mari dimensiuni, care realizează un **venit anual cel puțin egal cu echivalentul în Lei al sumei de 750,000,000 Euro**, înregistrat în situațiile financiare consolidate ale

societății-mamă finale, din cel puțin 2 dintre cele 4 exerciții financiare anterioare celui de referință (adică, spre exemplu în cel puțin doi ani din perioada 2020 – 2023, pentru început). Echivalentul în Lei va fi calculat pe baza cursului de schimb mediu, stabilit pe baza cursurilor zilnice comunicate de Banca Centrală Europeană pentru luna decembrie a anului calendaristic anterior anului de referință. Sunt excluse de la plata acestui impozit minim global mai multe categorii de entități, printre care entitățile guvernamentale, organizațiile internaționale, organizațiile non-profit, fondurile de pensii etc. precum și societățile dintr-un grup care înregistrează în România o cifră de afaceri mai mică de zece milioane de Euro și un profit contabil mai mic de un milion de Euro.

În România, cota standard de impozit pe profit este de 16%, însă rata efectivă a acestuia este de multe ori diluată ca urmare a multiplelor facilități fiscale acordate pe diverse criterii (cum ar fi deducerea pentru activitățile de cercetare-dezvoltare, scutirea de impozit pe profitul reinvestit, creditul fiscal din sponsorizare sau creditul fiscal pentru achiziționarea caselor de marcat). Astfel, multinaționalele care au o rată efectivă de impozitare a profitului mai mică de 15% în România vor contribui la bugetul național cu diferența până la acest prag.

Noul act normativ cuprinde trimiteri la documente specifice emise de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică în aplicarea Directivei UE 2523/2022 și presupune prelucrarea într-un timp scurt a unui volum relativ mare de informații pe care atât autoritățile cât și contribuabilii trebuie să le furnizeze dar și să le însușească.

Provocarea majoră – regulile fiscale sunt complexe iar stabilirea impozitului minim global pleacă de la profitul contabil din situațiile financiare consolidate – va fi pentru companiile multinaționale care trebuie să jongleze cu regulile aplicabile la nivel european dar și cu cele aplicabile la

nivel național în statele în care dețin filiale, cu noul mod de calcul al impozitului, cu adaptarea sistemelor fiscale la noile reguli, cu eventuale obligații declarative noi, cu nevoia sporită de colaborare între departamentele financiare, fiscale, de prețuri de transfer, vamă, pentru a asigura raportările și stabilirea corectă a bazei de impozitare individuale și consolidate, reconcilierea situațiilor fiscale și financiare și, în consecință, să răzbată din acest hățiș legislativ pentru a asigura predictibilitatea fiscală la nivel de grup.

Impozitul minim global, adică Legea 431/2023 se va aplica începând cu anul fiscal 2024, primul termen de raportare fiind însă la 18 luni de la finele anului 2024, iar regulile de aplicare și calcul vor fi stabilite printr-o lege separată de Codul fiscal.